

Huvikooli Tartu Loodusmaja LOODUS KUNSTIS õppekava NATURE IN ART

“Loodus kunstis” õppekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö erahuvikoolis Tartu Loodusmaja. Õppekava koostamisel on lähtutud huviharidusstandardist, erakooliseadusest, huvikooliseadusest, Tartu Loodusmaja põhikirjast, SA Tartu Keskkonnahariduse Keskuse arengukavast, põhikooli ja gümnaasiumi riiklikust õppekavast.

Õppekava pikkus	9 aastat
Õppekava sihtrühma kirjeldus	1.- 9. klassi õpilased
Õppe maht	9 õppeaasta vältel kokku 945 akadeemilist tundi, igal õppeaastal 105 akadeemilist tundi
Õppegrupi suurus	6 -15 õpilast
Õppe keel	eesti keel

1. Üldosa

Õppekava peamine eesmärk on koostöös lastevanematega, lähtudes Loodusmaja missioonist, aidata kaasa õpilasel kujuneda vastutustundlikuks, keskkonda tervikuna tajuvaks inimeseks, kes:

- on teadlik, et inimene ei seisa loodusest eraldi, vaid on selle loomulik osa;
- on sõbralik, hooliv ja tähelepanelik kõigi olendite vastu;
- otsib tasakaalu inimese ja looduskeskkonna vahel, et meie hea elu ei toimuks järeltulevate põlvkondade arvelt;
- on teadlik, kuidas oma teadmisi ja oskusi rakendada ressursisäästlikult;
- leiab loovaid lahendusi erinevate keskkonnaprobleemide käsitlemisel;
- julgeb katsetada, eksida ja eksimisest õppida;
- tunneb rõõmu looduses viibimisest ning oma kogemuste ja teadmiste jagamisest;
- on algatusvõimeline ja julge eneseväljenduses;
- julgeb tegutseda nii meeskonnas kui ka üksinda.

Teiseks eesmärgiks on loodushuvihariduse ja üldhariduse omavaheline lõimimine, et õpilased leiaksid endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda enda

edasist haridusteed, sh luua tingimused, et õpilased omandaksid teadmisi, oskusi ja väärtushoiakuid, mis võimaldaksid jätkata isiklikke õpiradu.

Kolmandaks eesmärgiks on õpikogemuste kaudu:

- toetada õpilase kunsti- ja disainialast loovat mõtlemist ja väljendusoskust;
- arendada õpilase käelisi oskusi erinevate materjalide käsitlemisel;
- arendada õpilase isikupära kujunemist keskkonnasõbraliku mõtteviisi toel, äratades rõõmu loomeprotsessist.

2. Õppekava õpiväljundid

Loodus kunstis õppekava läbinud õpilane:

- mõtleb loovalt;
- tunneb huvi kunsti ja looduse vastu;
- oskab oma tegevust eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- suudab vaadelda ja analüüsida ümbritsevat tegelikkust;
- oskab ja soovib teha koostööd ja kaaslastega arvestada;
- omab teadmisi värvusõpetusest ja kompositsioonist;
- oskab kasutada erinevaid joonistamise, maalimise ja meisterdamise tehnikaid ja töövõtteid.

3. Õppesisu ja struktuur

3.1 Õpikogemuse kujundamise põhimõtted

Õppekava läbimise käigus erinevate õpikogemuste võimaldamisel järgitakse järgmisi põhimõtteid:

- kõikide meelte haaramine õppetegevusse

Lühikirjeldus: Õppe kavandamisel ja õpiolukordade loomisel kaasatakse õpilase erinevaid meeli. Erinevate meelte samaaegne kaasamine toetab loovuse avaldumist ja kinnistab õpilase teadmisi.

Õppetegevuste ülevaade:

- loodusnähtuste ja protsesside kogemise võimaldamine;
- märkamis- ja tähelepanuvõime arendamine;

- tähendus- ja mäluseoste tekitamine erinevate meelte ning nende kombineerimise abil.

- õpikogemuste varieerimine vastavalt õpikeskkonnale

Lühikirjeldus: Õppe kavandamisel ja õpiolukordade loomisel lähtutakse õpikeskkonna tingimustest. Erinevates keskkondades õppimine arendab õpilase kohanemisvõimet ning avardab tema maailmavaadet, luues võimalusi uute teadmiste saamiseks ning iseseisva mõtlemise arendamiseks (õuesõpe, tubane õpe, digiõpe jne).

Õppetegevuste ülevaade:

- erinevate keskkondade kogemine ja nendega kohanemine (tubane-, digitaalne-, õuekeskkond);
- keskkondadele iseloomulike tingimuste mõistmine ja seoste loomine.

- uurimispõhise õppe rakendamine

Lühikirjeldus: Aktiivõppe meetodite rakendamisel lõimitakse läbivalt mängu-, avastus- ja uurimusõppe metoodikat. Avastusõpet ja mängu seob "lähima arengu tsoon", kus õppija suudab saavutada eesmärgi, mis tavaolekus jääksid kättesaamatuks.

Uurimusliku õppe põhiohk asetub protsessile, mille eesmärk on õppida läbi kogemuste, toetades tegevuste kavandamist ja tulemuste saavutamist.

Õppetegevuste ülevaade:

- mängu-, avastus- ja uurimusõppe metoodika rakendamise vormi valimine (toimub õpetaja ja/või grupi poolt lähtudes õpilaste iseloomust);
- uurimusõppe etappide rakendamine õppetöös.

- õpilasele õpetamise kogemuse võimaldamine

Lühikirjeldus: Õppetöö kavandamisel arvestatakse õpilaste soovide ja tähelepanekutega, luues eelnevalt turvaline ja uurimispõhine keskkond. Õppetöö kooliastmete kaupa loob õpilastele võimalused arendada koostööoskust ning õppida vastutama kui ka eest vedama õppeprotsessi.

Õppetegevuste ülevaade:

- meeskonnatöö rakendamine ja analüüs õppeprotsessis;
- õppeteemade valimine õpilaste koostööl.

- refleksiooni ehk tagasisidestamise rakendamine õpikogemuse loomuliku osana

Lühikirjeldus: Refleksioon on kogemuse mõtestamise ja õpitu kinnistamise meetod, mis sisaldab nii loogilist kui ka emotsioonide põhiste tegevuste kirjeldamist ja seoste loomist. Refleksioon toimub kogu õppetöö vältel nii sõnaliselt, pildiliselt, heliliselt kui ka nende kombineeritud vormis ja mille valib õpetaja vastavalt õppegrupi iseloomule.

Õppetegevuste ülevaade:

- õpetaja juhitud refleksioon õpiväljundite saavutamise kohta;
- õpilaste eneserefleksioon õpiprotsessile.

3.2. Õppekava struktuur

Õppekava on jaotatud kolmeks plokiks, vastavalt üldhariduse kooliastmetele ning mooduliteks, kus iga mooduli tähtsus õppeprotsessis on sama kaaluga.

I koolaste (1.- 3. klass)

Eesmärgid:

- äratada huvi kunsti, looduse ja säästliku eluviisi vastu;
- toetada loovuse ja isikupära arengut;
- õppida keskendumise alustatud tegevusele ja looma oma kunstiteoseid;
- õppida tundma rõõmu oma ja teiste loomingust, õnnestumistest ning tulla toime ebaõnnestumistega;
- arendada kujutlusvõimet ja käelisi oskusi praktilise joonistamise, maalimise ja vormiõpetuse ülesannete kaudu;
- õppida kunsti valdkonna teoreetilisi teadmisi ja sõnavara.

Õpiväljundid

- õpilane tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest;
- on omandanud uusi teoreetilisi teadmisi loomadest, lindudest ja taimedest;
- on tutvunud erinevate tehnikatega joonistamise, maalimise ja meisterdamise vallas ja omandanud teemakohast sõnavara;
- oskab õpitule ja kogetule tuginedes väljendada joonistades, maalides ja meisterdades oma meeleolusid ja kujutlusvõimet;
- oskab kasutada õpitud materjale ja töövahendeid ohutult ning sihipäraselt;
- suudab keskendumise alustatud tegevusele, luua oma kunstiteoseid ja selle lõpule viia;
- suudab sorteerida tekkinud jäätmeid.

MOODULI NIMETUS	ÕPIVÄLJUNDID (Õpilane...)
Värvusõpetus	<ul style="list-style-type: none"> - tunneb põhivärve, sekundaarvärve ja vastandvärve.
Kujutlusvõime arendamine	<ul style="list-style-type: none"> - rakendab kujutlusvõimet fantaasiapildi loomiseks; - mõistab, et kujutatava sisu võib vormistamisest olulisem olla; - julgeb katsetada ja eksida. - oskab panna oma tööle pealkirja.
Joonistamine	<ul style="list-style-type: none"> - oskab oma vanusele ja isiklikule arengule kohaselt kasutada pliiatsi surve tugevust ja detailide rohkust; - oskab loodust ja tegelikkust vaadelda ja kujutada; - teab kompositsiooni mõisteid: rühmitamine ja kattumine.
Maalimine	<ul style="list-style-type: none"> - oskab kasutada värve ja maalimise vahendeid: akvarell, guašš, akrüül ja pastell; - oskab oma vanusele ja isiklikule arengule kohaselt maalida looduspilte, temaatilisi abstraktseid kompositsioone ja miniatuure.
Vormiõpetus	<ul style="list-style-type: none"> - oskab vaadelda, kavandada ja teostada kolmemõõtmelisi objekte looduslikest ja taaskasutusmaterjalidest (savist, paberist või papist).
Trükitehnika	<ul style="list-style-type: none"> - oskab valmistada trükkimiseks vajalike abivahendid (šabloone, templeid, pinnalaotusi jms) - oskab luua mustreid.

Refleksiooni eesmärgiks on õpilaste arengu toetamine, positiivse eluhoiaku ja sotsiaalsete oskuste kujundamine.

Refleksiooni läbiviimine:

- õpiprotsessi analüüs loovate tegevuste abil nt. loovmängud, -joonistamine;
- õpetajapoolne suuline tagasiside õppeprotsessi käigus ning individuaal- ja rühmatöös osalemise järel;

- õpilase enese suuline analüüs tööprotsessi käigus õpetaja poolse abistava suunamisega;
- konkursitel, konverentsidel ja võistlustel osalemine;
- õppeaasta lõpus kirjalik ülevaade saavutatud õpieesmärkidest (Stuudiumi keskkonnas).

II kooliaste (4.- 6. klass)

Eesmärgid:

- äratada huvi kunsti, looduse ja säästliku eluviisi vastu;
- toetada loovuse ja isikupära arengut;
- õppida keskenduma alustatud tegevusele ja looma oma kunstitöid;
- õppida tundma rõõmu oma ja teiste loomingust, õnnestumistest ning tulla toime ebaõnnestumistega;
- arendada kujutlusvõimet ja käelisi oskusi praktilise joonistamise, maalimise ja vormiõpetuse ülesannete kaudu;
- õppida kunsti valdkonna teoreetilisi teadmisi ja sõnavara.

Õpiväljundid:

- õpilane tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest;
- on omandanud uusi teoreetilisi teadmisi loomadest, lindudest ja taimedest;
- on tutvunud erinevate tehnikatega joonistamise, maalimise ja meisterdamise vallas ja omandanud teemakohast sõnavara;
- oskab õpitule ja kogetule tuginedes väljendada joonistades, maalides ja meisterdades oma meeleolusid ja kujutlusvõimet;
- oskab kasutada õpitud materjale ja töövahendeid ohutult ning sihipäraselt;
- suudab keskenduda alustatud tegevusele, luua oma kunstitöö ja selle lõpule viia;
- suudab sorteerida tekkinud jäätmeid.

MOODULI NIMETUS	ÕPIVÄLJUNDID (Õpilane...)
Värvusõpetus ja kompositsioon	<ul style="list-style-type: none"> - tunneb mõisteid ja oskab kujutada kontraste, valgust ja varju; - oskab luua abstraktseid kompositsiooni, väljendada oma meeleolu värvuste abil.
Kujutlusvõime arendamine	<ul style="list-style-type: none"> - oskab kujutlusvõimet rakendada erinevate loodusalaste, sotsiaalsete, ajaloo ja võõrkeele

	teemade osas; - julgeb katsetada ja eksida; - oskab panna oma tööle pealkirja.
Joonistamine	- oskab oma vanusele ja isiklikule arengule kohaselt kasutada pliiatsi surve tugevust varjutamiseks; - tunneb proportsiooni ja perspektiivi mõistet ja oskab võrrelda oma loodud kujutist tegelikkusega.
Maalimine	- oskab oma vanusele ja isiklikule arengule kohaselt maalida looduspilte, temaatilisi abstraktseid kompositsioone ja miniatuure; - oskab naturist lähtudes luua vormilt ja tähenduselt isikupärase sisu ja sõnumiga töö; - tunneb maalikunsti mõisteid: portree, natüürmort, maastik jne.
Vormiõpetus	- oskab vaadelda, kavandada ja teostada kolmemõõtmelisi objekte looduslikest ja taaskasutusmaterjalidest (savist, paberist või papist).
Trükitehnika ja põletustehnika	- oskab kavandada ja valmistama kõrgrükiks vajaliku linoolplaadist šabloonid ja käsitleda trükivärvi; - oskab ohutult kasutada põletusaparaati, kavandada ja teostada põletustehnikas pilte.

Refleksiooni eesmärgiks on õpilaste arengu toetamine, positiivse eluhoiaku ja sotsiaalsete oskuste kujundamine.

Refleksiooni läbiviimine:

- õpiprotsessi analüüs loovate tegevuste abil nt. loovmängud, -joonistamine;
- õpetajapoolne suuline tagasiside õppeprotsessi käigus ning individuaal- ja rühmatöös osalemise järel;
- õpilase enese suuline analüüs tööprotsessi käigus õpetaja poolse abistava suunamisega;
- konkursitel, konverentsidel ja võistlustel osalemine;
- õppeaasta lõpus kirjalik ülevaade saavutatud õpieesmärkidest (Stuudiumi keskkonnas).

III koolaste (7.-9.klass)

Eesmärgid:

- äratada huvi kunsti, looduse ja säästliku eluviisi vastu;

- toetada loovuse ja isikupära arengut;
- õppida keskenduma alustatud tegevusele ja looma oma kunstitöö;
- õppida tundma rõõmu oma ja teiste loomingust, õnnestumistest ning tulla toime ebaõnnestumistega;
- arendada kujutlusvõimet ja käelisi oskusi praktilise joonistamise, maalimise ja vormiõpetuse ülesannete kaudu.

Õpiväljundid:

- õpilane tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest;
- on omandanud uusi teoreetilisi teadmisi loomadest, lindudest ja taimedest;
- on tutvunud erinevate tehnikatega joonistamise, maalimise ja meisterdamise vallas ja omandanud teemakohast sõnavara;
- oskab õpitule ja kogetule tuginedes väljendada joonistades, maalides ja meisterdades oma meeleolusid ja kujutlusvõimet;
- oskab kasutada õpitud materjale ja vahendeid ohutult ning sihipäraselt;
- suudab keskenduda alustatud tegevusele, luua oma kunstitöö ja selle lõpule viia;
- suudab sorteerida tekkinud jäätmeid.

MOODULI NIMETUS	ÕPIVÄLJUNDID (Õpilane...)
Värvusõpetus	<ul style="list-style-type: none"> - tunneb põhi-, sekundaar- ja vastandvärve, teab, mis on soojad-külmad toonid; - oskab luua tasakaalu joonte ja pindadega, tunneb ära aktiivseid ja passiivseid pindasid, oskab kujutada siluetti.
Kujutlusvõime arendamine	<ul style="list-style-type: none"> - oskab iseendale teema ja eesmärgi püstitada, valida ainekogu ning vahendeid; - julgeb katsetada ja eksida; - oskab panna oma tööle pealkirja.
Joonistamine	<ul style="list-style-type: none"> - oskab oma vanusele ja isiklikule arengule kohaselt joonistada inimese portreed ja figuuri; - oskab spontaanselt ja mälu järgi joonistada nii reaalseid kui ka ebareaalseid objekte; - oskab visandada ja stiliseerida.
Maalimine	<ul style="list-style-type: none"> - oskab kasutada värve ja vahendeid: akvarell, guašš, akrüül ja pastell; - oskab oma vanusele ja isiklikule arengule kohaselt maalida looduspilte, temaatilisi abstraktseid kompositsioone ja miniatuure;

	<ul style="list-style-type: none"> - tunneb mõisteid pinnakäsitus ja tonaalsus, kontrast ja pooltoonid.
Vormiõpetus	<ul style="list-style-type: none"> - oskab kavandada ja teostada kolmemõõtmelisi objekte; - tunneb savi põhiomadusi ja peamisi töövõtteid; - oskab voolida oma võimetele vastavalt looduses esinevaid vorme.
Kalligraafia	<ul style="list-style-type: none"> - on omandanud algteadmised kalligraafiast, on kursis vajalike materjalide ja töövahenditega; - oskab laisule antiikvat ja laisule kursiivkiri; - oskab kasutada kalligraafilist kirja nimede ja õnnitluskaartide kirjutamisel.

Refleksiooni eesmärgiks on õpilaste arengu toetamine, positiivse eluhoiaku ja sotsiaalsete oskuste kujundamine.

Refleksiooni läbiviimine:

- õpiprotsessi analüüs loovate tegevuste abil nt. loovmängud, -joonistamine;
- õpetajapoolne suuline tagasiside õppeprotsessi käigus ning individuaal- ja rühmatöös osalemise järel;
- õpilase enese suuline analüüs tööprotsessi käigus õpetaja poolse abistava suunamisega;
- konkursitel, konverentsidel ja võistlustel osalemine;
- õppeaasta lõpus kirjalik ülevaade saavutatud õpieesmärkidest (Stuudiumi keskkonnas).